

КАКО ЈЕ НАСТАЛА КАРЛОВАЧКА МИТРОПОЛИЈА

Карловачка митрополија има свој почетак на просторима Аустријске царевине после Велике сеобе 1690. године. Прву организацију Српске цркве у Аустрији извршио је патријарх Арсеније III Чарнојевић на основу привилегија које је добио за свој народ од цара Леополда I 1690.1691. и 1695. године.

Патријарх Арсеније III је уочи самог прелаза у Аустрију одржао 18. јуна 1690. под Београдом сабор народних првака и свештеника. Након сабора, послао је патријарх Арсеније III цару Леополду I свога и народног повереника јенопољског епископа *Исаију Ђаковића* да утврди услове, под којима ће православни Срби живети у царевини. Патријархови захтеви су били да српска Црква у новој земљи добије онај положај што га је имала под Турцима. Стога је тражио за свој народ потпуну слободу верског и црквеног живота. Нарочито је важно било што је тражио да му се призна власт не само над Србима у старој постојбини коју треба од Турака тек ослободити, него и над Србима који су и дотле живели у аустријским крајевима. Тражио је, дакле, народну целокупност.

Прва Леополдова привилегија признала је Србима у Аустрији право на одржавање сабора и тиме је и ту озакоњен један наш стари ред и обичај. Сабори су се састајали да *бирају митрополита*, да им се прогласи потврда привилегија када нов владар ступи на престо и да се постарају о црквеним и политичким пословима народним.

Тако су у Карловачкој митрополији, за та и каснија времена, сабори са епископатом били врховна црквено-народна власт. Сабори су сазивани по царској дозволи, а на њихов рад је пазио царски повереник. Највише их је одржано у Карловцима.

Након што је цар потврдио 1695. године патријархове епископе, са неким изменама, патријарху је одредио за архидијецезу *Срем са Славонијом*, а оставио му је на вољу да живи у славонском манастиру *Ораховици* или у сремском *Врднику*.

Међутим, патријарх ни даље није имао сталнога седишта, него је према потреби живео у *Сечују код Мохача*, у *Сентандреји више Будима*, у *Сирачу у Славонији* и другде.

Привилегија од 1695. г. којом је цар потврдио епископије: а) *Темишверско-јенопољска* са крушедолском архимандријом. б) *Горњо-карловачка-зринопољска*. в) *Сегединско-јегарска*. г) *Стонобеоградска и Будимска*. д) *Мохачко-сигетска*. ђ) *Вршачка*. е) *Великоварадинско-јегарска*. и епископе, како их је патријарх предложио, била је најважнија од свих привилегија. Њоме је призната и потврђена организација наше Цркве у царским земљама. Таква је организација у тим крајевима остала у главном до данас.

Борба против унијаћења српског народа у Аустријској царевина била је примарни посао патријарха, зато га је цар склонио из Славоније (1701.), заточио у Сентандреју, те му одузео патријарашки наслов и ограничио му права. Нови цар Јосиф I. свечано је потврдио српске привилегије. Патријарху је дао на издржавање село и имање Даљ код Осека на месту одузетог Сечуја и Сирача.

Први назив за тамошњу цркву је Крушедолска митрополија, јер је седиште било у манастиру Крушедолу од 1708. На Крушедолском сабору одржаном о св. Јовану 1708. године изабран је *Исаија Ђаковић*, за *старешину свих православних Срба под царском власти*. Тиме је спасено јединство Срба у царевини. Друго, тај сабор није изабрао Исаију за патријарха, него за *првог и началног митрополита*, а Исаија је одмах положио заклетву да ће пећког патријарха признавати за свога старешину у духовним пословима. Још пре самог избора одредио је сабор да царски, свети и свештени манастир Крушедол буде митрополитска столица за сав српски народ под влашћу бечког цара. Тако је основана, заправо *крушедолска митрополија*, коју је Пећки патријарх признао 1710. године..

Назив Карловачка митрополија постоји после 1713. кад је седиште пренето у Сремске Карловце.

На народно-црквени сабор у Карловцима, 1726. године, дошло је до уједињења митрополије карловачке и београдске под београдским митрополитом *Мојсијем Петровићем*. Бечке власти су попустиле пред одлучном вољом народа. После смрти митрополита Мојсија Петровића изабрао је карловачки сабор

Вићентија Јовановића за митрополита свим Србима под царском влашћу (1731). Уједињена београдско-карловачка митрополија је живела до 1739. г. докле је трајала аустријска власт у Србији - дакле тринаест година.

Организовање и живот српског народа и Цркве у Аустрији нису били лаки. Требало је под тешким околностима сачувати, пре свега национални идентитет и православну веру у веома јакој римокатоличкој држави.

Цела историја Карловачке митрополије представља борбу Срба да очувају православље и да опстану као народ, у великој аустријској држави. Након друге велике сеобе Срба у Аустрију, под патријархом *Арсенијем IV Шакабентом*, у борби на овом истрајавању су се посебно истакли митрополит Павле Ненадовић (1749-1768), а затим митрополит Стефан Стратимировић (1790-1836).

Након 1790. године када је одржан народно-црквени сабор у *Темишвару*, на коме је изабран за митрополита млади будимски владика *Стеван Стратимировић*; након 1848 године када је у Карловцима одржана *Мајску скупштину*, на којој је митрополит *Јосиф Рајачић* проглашен за српског патријарха и постављене су народне војничке власти.; након *Благовештенског сабора* 1861. године, када су донете уредбе за *Српску војводину*, која је била кратко време посебни наш териториј у склопу Аустрије; након црквено-народни сабор 1769. године, када су донете одлуке које су ушле у такозвани Регуламент, а затим у Деклараторију објављену 1779, којом је живот Карловачке митрополије уређен све до 1868.године, када је цар Фрања Јосиф I издао Краљевски Рескрипт, који је био на снази све до уједињења цркава 1920. године. У уједињену српску Цркву унела је Карловачка митрополија епископије: *пакрачку, горњокарловачку, бачку, темишварску, вршачку, будимску и архидијецезу сремскокарловачку*. Унела је, даље, двадесет и седам манастира са имањем, старинама и моштима (*св. цара Уроша* у Јаску и *св. кн. Лазара* у Врднику); фондове којима је издржавала своје школе, цркве и епископе. Затим, Карловачку богословију и гимназију, новосадску гимназију, учитељске школе у Сомбору, Пакрацу и Горњем Карловцу, више девојачке школе у Панчеву и у Новом Саду и многе основне школе. Љубав народна према својој Цркви огледа се у тој митрополији на лепим храмовима по свим њеним градовима и селима.

ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА:

1. Веселиновић, Рајко, како је постала Српска карловачка архиепископија и митрополија, Београд, 1935.
2. Грујић, Радослав, Пећки патријарси и Карловачки митрополити у XVIII, Гласник историјског друштва IV, Ср. Карловци, 1931.
3. Јакшић, Милутин, Природа преласка Срба у Угарску 1690. и о Привилегијама, Летопис матице српске, 1901.
4. Јакшић, Милутин, О Арсенију Јовановићу Шакабенти, Сремски Карловци, 1899.
5. Поповић, др Душан, Срби у Војводини I-III, Нови Сад, 1990.
6. Поповић, др Душан, Срби од Пожаревачког до Београдског мира, Београд, 1950.
7. Радонић, Јован, Аутобиографија патријарха Јосифа Рајачића, Београд, 1951.
8. Радонић, Јован, Прилошци историји Срба у Угарској крајем XVII и почетком XVIII века, Летопис Матице српске, 1904.
9. Руварац, Димитрије, Мојсије Петровић митрополит београдски 1713-1730, Споменик СКА 34, Београд, 1898.
10. Руварац, Димитрије, О српској народно-црквеној Автономији у Угарској од 1690 до 1903, Сремски Карловци, 1926.
11. Руварац, Димитрије, Слава Арсенију Црнојевићу српском патријарху, Српски сион, 1906.
12. Руварац, Димитрије, Српска митрополија карловачка око половине XVIII века – по архивским списима, Сремски Карловци, 1902.
13. Слијепчевић, др Ђоко, Историја Српске православне цркве I-II, Београд, 2002.
14. Слијепчевић, др Ђоко, Стеван Стратимировић митрополит Карловачки (1787-1836), Београд, 1936.

15. Цисарж, Бранко, Библиографија проповеди штампаних у црквеним часописима за последњих сто година (1868-1870), Нови Сад, 1975.
16. Чакић, др Стефан, Велика сеоба Срба и патријарх Арсеније Црнојевић, Нови Сад, 1990.
17. Чакић, др Стефан, Манастир Крушедол, Нови Сад 1991.

Posetite nas klikom na sajtovima ispod:

[SEMINARSKI RADOVI](#) [DIPLOMSKI](#) [MATURSKI RAD](#)
[SEMINARSKI](#) [DIPLOMSKI RAD](#) [SEMINARSKI](#)
[ESEJI](#) [FACEBOOK SEMINARSKI](#)

Uspostavljanjem ovog projekta, zadovoljila se i veoma prisutna potreba za specijalizovanim timom, koji će na studente i omladinu pravovremeno i adekvatno delovati u edukativnom i pozitivno usmeravajućem pravcu, ali i predstavljati efikasnu podršku u pisanju sopstvenih radova (seminarskih, maturski, maturalnih, diplomskih, master, magistarskih, doktorskih, eseja)
TIM VRHUNSKIH PREVODILACA PREVODI ZA VAS SA I NA SLEDEĆE JEZIKE:
ENGLESKI, FRANCUSKI, ŠPANSKI, NEMAČKI, ITALIJANSKI